

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Történelem és Filozófia Kar
1.3 Intézet	Magyar Történelmi Intézet
1.4 Szakterület	Történelem
1.5 Képzési szint	Alapképzés (BA)
1.6 Szak / Képesítés	Művészettörténet

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Általános muzeológia HLM1503						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Pál Emese egyetemi adjunktus						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Pál Emese egyetemi adjunktus						
2.4 Tanulmányi év	III	2.5 Félév	6	2.6. Értékelés módja	Vizsga	2.7 Tantárgy típusa	Szaktantárgy/ kötelező

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	1	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	28	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	0
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					25
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					20
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					20
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					10
Vizsgák					6
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	84				
3.8 A félév össz-óraszama	147				
3.9 Kreditszám	4				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	
4.2 Kompetenciabeli	legalább egy idegen nyelv ismerete erősen ajánlott

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	Szükség van számítógépre és projektorra.
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	- Szükség van számítógépre és projektorra. - A kolozsvári múzeumokba és galériákba való bejutásra.

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	• fogalmi és tárgyi ismeretek elsajátítása • a tárgy ismeretéhez szükséges módszerek elsajátítása • elemzési képesség • képesség az elsajátított információk továbbadására írásban és szóban, anyanyelven és egy választott idegen nyelven
Transzverzális kompetenciák	• kritikai gondolkodás kialakítása • a múzeumok, galériák, kiállítások megfelelő értékelése, kontextusba helyezése • esettanulmányok feldolgozása és értékelése

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	• A muzeáljelenség történetének, elméleti és gyakorlati problémáinak megismerése
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	• A diákoknak ismerniük kell a műgyűjtés és a múzeumok kialakulásának történetét. • Meg kell ismerniük a múzeumok jelenlegi és múltbeli működési stuktúráit, és hogy milyen társadalmi célokat szolgálnak / szolgáltak a történelem folyamán. • Szakmaspecifikus ismeretek elsajátítása: a múzeumok szerepe a művészettörténeti kutatásban, múzeum-menegement, múzeumi kommunikáció, kiállítások, galériák működése, műkereskedelem.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A tantárgy és a szemináriumi követelmények ismertetése	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
2. Bevezetés a muzeológiába. Mi a muzeológia, muzeáljelenség, a muzealitás? A muzeológia rendszere: metamuzeológia, történeti muzeológia, elméleti muzeológia, alkalmazott muzeológia	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
3. Történeti muzeológia I. Premuzeális korszak	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
4. Történeti muzeológia II. Protomuzeális korszak	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
5. Történeti muzeológia III. Paleomuzeális korszak	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
6. Történeti muzeológia IV. Mezomuzeális korszak	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	

7. Történeti muzeológia IV. Neomuzeális korszak	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
8. Múzeumtípusok (történeti, nemzeti, iparművészeti, szépművészeti, néprajzi, műszaki, természettudományi, múzeumok)	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
9. Múzeumépítészet (19-21. század)	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
10. A múzeumnegyedek (esettanulmányok: a berlini Muzeuminsel, a washingtoni Smithsonian Institution, a bécsi MuseumsQuartier)	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
11. Múzeumi kommunikáció, múzeummanagement, múzeumi kiadványok, múzeumpedagógia.	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
12. A galériák működése és a műkereskedelem.	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
13. Magyar múzeumok	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
14. Erdélyi múzeumok	Előadás, szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések

Könyvészet

Kötelező könyvészet:

- Friedrich Waidacher: *Az általános muzeológia kézikönyve. Metamuzeológia, történeti muzeológia, elméleti muzeológia.* ELTE, Művészettörténeti Intézet, http://arthist.elte.hu/TAMOP_412/2_1_waidacher.pdf, 30–72.
- Ébli Gábor: *Az antropologizált múzeum.* Budapest, 2009, Typotex.
- Frazon Zsófia: *Múzeum és kiállítás. Az újrarajzolás terei.* Budapest-Pécs, 2011, Gondolat.
- Keszeg Anna: *Felkerülni a nemzetközi múzeumi térképre. Elfogult erdélyi múzeumkörkép.* https://www.academia.edu/24507755/Felker%C3%BClni_a_nemzetk%C3%B6zi_m%C3%BAzeumi_t%C3%A9rk%C3%A9pre._Elfogult_erd%C3%A9lyi_m%C3%BAzeumk%C3%B6rk%C3%A9p

További könyvészet:

- Palkó Gábor (szerk.): *Múzeumelmélet. A képzeletbeli múzeumtól a hálózati múzeumig.* Budapest, 2012, Petőfi Irodalmi Múzeum – Ráció Kiadó.
- György Péter: *Az eltörölt hely. A múzeumok átváltozása a hálózati kultúra korában.* Budapest, 2003, Magvető.
- György Péter: *Múzeum – A tanuló-ház – Múzeumelméleti és esettanulmányok* 1. kötet. MuseumCafé, Budapest, 2013.
- Koltai Zsuzsa: *A múzeumi kultúraközvetítés változó világa.* Veszprém, 2011.
- Kurta Mihály – Patkó Mária: *Múzeumandragógia.* Miskolc-Szentendre, 2010.
- Ébli Gábor: *Múzeumánia,* Budapest, 2016, L'Harmattan.

- Sinkó Katalin: *Nemzeti Képtár. „Emlékezet és történelem között”*. A Magyar Nemzeti Galéria Évkönyve. Budapest, 2009.
- Gyáni Gábor: *Az elveszített múlt*. A tapasztalat mint emlékezet és történelem. Nyitott könyvműhely, Budapest, 2010.
- *Helyszíni szemle. Fejezetek a múzeum életéből*. (Marosi Ernő, Király Erzsébet, György Péter, Mélyi József, Sasvári Edit és Székely Katalin tanulmányai). Ludwig Múzeum, Budapest, 2012.
- Entz Géza: *A magyar műgyűjtés történetének vázlata 1850-ig*. Miskolc, 1996.
- Pataki Judit (szerk.): *Az idő sodrában: az Iparművészeti Múzeum gyűjteményeinek története: az Iparművészeti Múzeum Gyűjtők és kincsek című kiállításához*. Budapest, Iparművészeti Múzeum, 2006.
- Sinkó, Katalin: *Nemzeti Képtár. „Emlékezet és történelem között”*. In: A Magyar Magyar Nemzeti Galéria Évkönyve (A Magyar Nemzeti Galéria kiadványai 2009/5.), Vol. XXVI., No. 11., 2008.
- Simon Zsuzsa: *A Szépművészeti Múzeum mint a művészet modellje*. In: Bulletin du Musée Hongrois des Beaux-Arts, No. 73, 1990. 111–118.
- Vattimo, Gianni: *A múzeum a posztmodern korban*. In: Magyar Lettre Internationale, 29. szám, 1998. nyár, 34–36.
- R. Várkonyi Ágnes: *A múzeum gondolata a felvilágosodás korában és a reformkorban*. A Hadtörténeti Múzeum Értesítője. 6. Budapest, Hadtörténeti Múzeum, 2003. 15–41.
- Sinkó Katalin: *Adatok a magyar műgyűjtés történetéhez*. In: Művészet és felvilágosodás, Budapest, Akadémiai, 1978. 545–552.
- Vita Zsigmond: *A nagyenyedi kollégium múzeumának kialakulása és fejlődése*. In: Emlékkönyv Kelemen Lajos születésének nyolcvanadik évfordulójára. Kolozsvár, 1957, 614–629.
- Vita Zsigmond: *Az első erdélyi házi múzeumok és a múzeumi gondolat kialakulása*. in: Uő. Művelődés és népszolgálat. Kriterion, Bukarest, 1983. 36–43.
- Stockné Horvát Mária: *A Magyar Nemzeti Múzeum létesítésének historiográfiájáról és forrásaiból*. Valóság. 2002. 3. 71–74.
- Korek József: *A Magyar Nemzeti Múzeum története. Fennállásának 175. éve alkalmából*. Budapest, 1976.
- Trevor-Roper, Hugh: *A műgyűjtemények kifizetése a XVII. században*. Café Babel, 1994/4. 123–133.
- Kauffmann, Thomas DaCosta: *A kincstártól a múzeumig: az osztrák Habsburg-ház gyűjteményei*. Café Babel, 1994/4, 113–122.

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A tantárgy és a szemináriumi követelmények ismertetése	Szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
2. Bevezetés a muzeológiába. Mi a muzeológia, muzeáljelenség, a muzealitás? A muzeológia rendszere: metamuzeológia, történeti muzeológia, elméleti muzeológia, alkalmazott muzeológia	Szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
3. Történeti muzeológia I. Premuzeális korszak	Szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
4. Történeti muzeológia II. Protomuzeális korszak	Szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
5. Történeti muzeológia III. Paleomuzeális korszak	Szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
6. Történeti muzeológia IV. Mezomuzeális korszak	Szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
7. Történeti muzeológia IV. Neomuzeális korszak	Szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	

8. Múzeumtípusok (történeti, nemzeti, iparművészeti, szépművészeti, néprajzi, műszaki, természetrajzi, múzeumok)	Szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
9. Múzeumépítészet (19-21. század)	Szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
10. A múzeumnegyedek (esettanulmányok: a berlini Muzeuminsel, a washingtoni Smithsonian Institution, a bécsi MuseumsQuartier)	Szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
11. Múzeumi kommunikáció, múzeummanagement, múzeumi kiadványok, múzeumpedagógia.	Szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
12. A galériák működése és a műkereskedelem.	Szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
13. Magyar múzeumok	Szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	
14. Erdélyi múzeumok	Szemléltetés, megbeszélés, problematizálás	

Könyvészet

Kötelező könyvészet:

- Friedrich Waidacher: *Az általános muzeológia kézikönyve. Metamuzeológia, történeti muzeológia, elméleti muzeológia.* ELTE, Művészettörténeti Intézet, http://arthist.elte.hu/TAMOP_412/2_1_waidacher.pdf, 30–72.
- Ébli Gábor: *Az antropologizált múzeum.* Budapest, 2009, Typotex.
- Frazon Zsófia: *Múzeum és kiállítás. Az újrarajzolás terei.* Budapest-Pécs, 2011, Gondolat.
- Keszeg Anna: *Felkerülni a nemzetközi múzeumi térképre. Elfogult erdélyi múzeumkörkép.* https://www.academia.edu/24507755/Felker%C3%BClni_a_nemzetk%C3%B6zi_m%C3%BAzeumi_t%C3%A9rk%C3%A9pre._Elfogult_erd%C3%A9lyi_m%C3%BAzeumk%C3%B6rk%C3%A9p

További könyvészet:

- Palkó Gábor (szerk.): *Múzeumelmélet. A képzeletbeli múzeumtól a hálózati múzeumig.* Budapest, 2012, Petőfi Irodalmi Múzeum – Ráció Kiadó.
- György Péter: *Az eltörölt hely. A múzeumok átváltozása a hálózati kultúra korában.* Budapest, 2003, Magvető.
- György Péter: *Múzeum – A tanuló-ház – Múzeumelméleti és esettanulmányok* 1. kötet. MuseumCafé, Budapest, 2013.
- Koltai Zsuzsa: *A múzeumi kultúraközvetítés változó világa.* Veszprém, 2011.
- Kurta Mihály – Patkó Mária: *Múzeumandragógia.* Miskolc-Szentendre, 2010.
- Ébli Gábor: *Múzeumánia,* Budapest, 2016, L'Harmattan.
- Sinkó Katalin: *Nemzeti Képtár. „Emlékezet és történelem között”.* A Magyar Nemzeti Galéria Évkönyve. Budapest, 2009.
- Gyáni Gábor: *Az elveszithető múlt. A tapasztalat mint emlékezet és történelem.* Nyitott könyvműhely, Budapest, 2010.
- *Helyszíni szemle. Fejezetek a múzeum életéből.* (Marosi Ernő, Király Erzsébet, György Péter, Mélyi József, Sasvári Edit és Székely Katalin tanulmányai). Ludwig Múzeum, Budapest, 2012.
- Entz Géza: *A magyar műgyűjtés történetének vázlata 1850-ig.* Miskolc, 1996.
- Pataki Judit (szerk.): *Az idő sodrában: az Iparművészeti Múzeum gyűjteményeinek története: az Iparművészeti Múzeum Gyűjtők és kincsek című kiállításához.* Budapest, Iparművészeti Múzeum, 2006.

- Sinkó, Katalin: *Nemzeti Képtár. „Emlékezet és történelem között”*. In: A Magyar Magyar Nemzeti Galéria Évkönyve (A Magyar Nemzeti Galéria kiadványai 2009/5.), Vol. XXVI., No. 11., 2008.
- Simon Zsuzsa: *A Szépművészeti Múzeum mint a művészet modellje*. In: Bulletin du Musée Hongrois des Beaux-Arts, No. 73, 1990. 111–118.
- Vattimo, Gianni: *A múzeum a posztmodern korban*. In: Magyar Lettre Internationale, 29. szám, 1998. nyár, 34–36.
- R. Várkonyi Ágnes: *A múzeum gondolata a felvilágosodás korában és a reformkorban*. A Hadtörténeti Múzeum Értesítője. 6. Budapest, Hadtörténeti Múzeum, 2003. 15–41.
- Sinkó Katalin: *Adatok a magyar műgyűjtés történetéhez*. In: Művészet és felvilágosodás, Budapest, Akadémiai, 1978. 545–552.
- Vita Zsigmond: *A nagyenyedi kollégium múzeumának kialakulása és fejlődése*. In: Emlékkönyv Kelemen Lajos születésének nyolcvanadik évfordulójára. Kolozsvár, 1957, 614–629.
- Vita Zsigmond: *Az első erdélyi házi múzeumok és a múzeumi gondolat kialakulása*. in: Uő. Művelődés és népszolgálat. Kriterion, Bukarest, 1983. 36–43.
- Stockné Horvát Mária: *A Magyar Nemzeti Múzeum létesítésének historiográfiájáról és forrásaiból*. Valóság. 2002. 3. 71–74.
- Korek József: *A Magyar Nemzeti Múzeum története. Fennállásának 175. éve alkalmából*. Budapest, 1976.
- Trevor-Roper, Hugh: *A műgyűjtemények kifosztása a XVII. században*. Café Babel, 1994/4. 123–133.

Kauffmann, Thomas DaCosta: *A kincstártól a múzeumig: az osztrák Habsburg-ház gyűjteményei*. Café Babel, 1994/4, 113–122.

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- kommunikációs készség fejlesztése
- elemzés hatékonysága
- interdiszciplinaritás
- szakmai nyelv, anyanyelv és idegen nyelv uralma

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Fogalmi és tárgyi ismeret	Írásbeli vizsga	60%
	Szakirodalom ismerete	Írásbeli vizsga	40%
10.5 Szeminárium / Labor	Önálló munka	Szemináriumi aktivitás, bemutatók	
		Szemináriumi dolgozat	
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
• a kötelező jellegű irodalom ismerete • min. 70%-os aktív jelenlét • szemináriumi követelmények teljesítése • min. 50 pont elérése az írásbeli vizsgán			

Kitöltés dátuma

Előadás felelőse

Szeminárium felelőse

Kolozsvár, 2020. 03. 25.

Dr. Pál Emese egyet. adjunktus

Dr. Pál Emese egyet. adjunktus

Pál

Pál

Az intézeti jóváhagyás dátuma

Intézetigazgató

Kolozsvár, 2020. 03. 31

Dr. Nagy Róbert Miklós egy. docens

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Nagy' followed by a stylized surname.